

Sprawozdanie

komisji sanitarnej o wniosku posła Władysława hr. Koziembrodzkiego w przedmiocie zbadania stosunków naszych zdrojowisk i uzdrowisk w celu przyjsia w pomoc ich rozwojowi.

Wysoki Sejmie!

Kraj nasz pod tylu względami ubogi obdarzyła Opatrzność hojnie źródłami leczniczymi i licznymi miejscowościami posiadającymi warunki klimatyczne uzdrowisk.

Bogaetwa tego dotąd nie zdołaliśmy w zupełności wyzyskać. Posiadamy do 400 zdrojów w 150 zdrojowiskach. Dwadzieścia kilka większych zakładów zdrojowych miewa rocznie do 16.000 gości, wydających w przecięciu po 200 zł. Ogólny dochód roczny dosięga do 4 milionów zł.

Jest to niezaprzeczenie dość pokaźna suma, jak daleko jednak jesteśmy od tego, co uzyskałby się dało, widzimy z dat zaczerpniętych z innych krajów.

W Czechach, gdzie jest tylko 15 zdrojowisk, bywa rocznie 61.700 gości, wydających w przecięciu po 300 zł. Dochód przenosi 18½ milionów zł.

Znakomite szczywy alkaliczne w kraju nie przynoszą prawie żadnych dochodów; nie lepsze od naszych rozsyłają zagraniczne zakłady: Neuenahr rocznie do 9 milionów flaszek za 2,250.000 zł., Gieshübl-Puchstein do 3 milionów flaszek za 750.000 zł., Krondorf 1½ miliona flaszek za 375.000 zł. i t. p.

Dowodem słabego u nas rozwoju przemysłu zdrojowego jest przedewszystkiem brak skutecznej inicjatywy, lecz niewątpliwie i brak zdrojowego statutu krajowego. To co dotąd zrobiono, zawdzię przewaźnie ofiarności prywatnej, ze strony kraju należy się pomoc na drodze ustawodawczej.

Odezuwano to już dawniej. Wysoki Sejm wielokrotnie zajmował się sprawami zdrojowisk a w szczególności w latach 1868, 1877 i 1878; nie przyszło jednak do dodatnich uchwał i do wydania ogólnego krajowego statutu zdrojowego, jaki posiadają inne kraje, jak Czechy, Węgry i Francya.

Komisja sanitarna w głębokiem odczuciu potrzeby opieki kraju nad zdrojowiskami wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

„Aby zbadał stosunki administracyjne, policyjne, prawne i sanitarne naszych zdrojowisk i uzdrowisk krajowych“ celem wydania ogólnego statutu zdrojowego, obowiązującego wszystkie tego rodzaju zakłady i o wyniku badań swych zdał sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

Lwów dnia 10 listopada 1889.

Za przewodniczącego:

Lenartowicz w. r.

Sprawozdawca:

Jan Trzeciński w. r.

